

Akwụkwọ Daniel - Nọmba Otu Nari na Iri na Itoolu

Mkpa Amụma nke Akara Ụzọ Akụkọ Ihe Mere Eme: Ighota Ụbọchi Ikpeazu site n'Ụdị Nnọchianya nke Akwụkwọ Nso

Jeff Pippenger
2024-03-06

A na-anọchi anya otu nari puku iri anọ na anọ dika ndị Ozi nke Ogbugba ndụ na-eme ka ha dị ọcha, a na-anọchikwakwa igwè mmadụ ukwu ahụ site n'uwe ọcha nke ino n'ihị okwukwe ruo onwụ. Nke mbụ n'ime oge nsọ abụọ nke ụbọchi ikpeazu ahụ na-akọwapụta orụ nke ozi ahụ nke na-akwadebe ụzọ maka Ozi nke Ogbugba ndụ ahụ, oge nke abụọ na-anọchikwa anya orụ Ilaija. Oge mbụ na-anọchi anya ikpe nyocha nke ndị dị ndụ nke Adventizim Laodisia, oge nke abụọ na-anọchikwa anya ikpe mmezu nke Rom nke oge a.

A ghotahiela “ihe iriba ama” nke igbapụ n'obodo ukwu n'ụbọchi ikpeazu n'ime Adventizim Laodisia. Sista White na-eme ka anyị mata na mbibi Jerusalem site n'afọ 66 ruo 70 AD na-enye ihe atụ nke ihe iriba ama idọ aka ná ntị nye ndị nke Chineke n'ụbọchi ikpeazu.

“Oge ahụ adighi anya, mgbe, di ka ndi na-eso uzọ mbụ, a ga-amanye anyi icho ebe mgbaba n'ebe togboro n'efu na ndi naani ha no. Di ka nnochibido nke ndi agha Rom gbara Jerusalem bu ihe iriba ama nke mgbapu nye Ndi Kraist Judia, otu a kwa iwere ike n'aka n'akuku mba anyi n'iwu nke na-amanye izuike papal ga-abu idọ aka ná ntị nye anyi. Mgbe ahụ ka o ga-abu oge ihapu nnukwu obodo ndi ahụ, dika nkwaadebe maka ihapu ndi nta, gaa n'ulo ndi dipuru adipu n'ebe zoro ezo n'etiti ugwu.” Testimonies, volume 5, 464.

Izu-ulo agha e debere megide Jerusalem nke bu ihe iriba ama ka a gbapu bu izu-ulo agha mbu nke Cestius wetara. Ya mere, Cestius nochiri anya iyi egwu e wepuru nwa oge, n'ihia na ozugbo o tinyere izu-ulo agha ahụ, o mechara laghachi azu n'uzo omimi, ndi oka mmuta akuko ihe mere eme enwebeghikwa ike ichoputa uche ya mere o ji mee otu a.

“Mgbe ndi Rom no n'okpuru Cestius gbara obodo ahụ gburugburu, ha n'uzo a na-atughị anya ya hapuru nnochibido ahụ n'oge ihe niile yiri ka o di mma maka mwakpo ozugbo.” The Great Controversy, 31.

N'afọ ndi 1880 na ndi 1890, Senator Henry W. Blair sitere na New Hampshire webatara n'Ulo Omebe Iwu nke mba ahụ usoro ufodu nke iwu iji kpebie ubochi Sonde di ka Ubochi Ezumike nke Mba. A na-akpokari iwu ndi a “Blair Sunday Bills.” Senator Blair bu onye nkwaado siri ike nke idebe Sonde dika ubochi ezumike na emume okpukpe. O kwenyere na otu ubochi ezumike ga-enwe ezi mmetuta n'akparamagwa na ndu mmekorita mmadu na ibe ya n'ime oha mmadu America. O bu ezie na mgbalị ya nwetara nkwaado ufodu, karisja n'aka otu ndi okpukpe, ha zuterekwaa mmegide, gunyere nchegbu banyere nkewa di n'etiti uka na ochichi.

Nke a bu mgbalị mbu e mere iji gafee iwu ubochi Sonde n'akuko ihe mere eme nke anu ohia nke uwa, nke e kpebiri na o ga-ekwu okwu dika dragon mgbe n'ikpeazu o ga-agafee iwu Sonde. O bu usoro akwukwo iwu Blair ndi a ka A. T. Jones, otu n'ime ndi ozi nke nnoko General Conference nke 1888, gara n'ulo nzuko Congress ma jiri oke nkowa na ikwu okwu mara mma gbochie. Mgbe e mesiri, mgbe e meworo mgbalị ole na ole, Senator Blair tufuru ume na nkwado nke mbu ya ikwalite Ubochi Ezumike Mba. N'ime njiko kpomkwem na akuko ihe mere eme ahụ, na ihe o putara gbasara Ubochi Ezumike Mba (Sonde), a puru ileghachi anya n'akwukwo ndeko akuko ihe mere eme nke ndumodu Ellen White.

Ihe a huru n'ituleghachi ido aka na nti ya banyere iwu Uka ka a dobe ubochi Sonde, di oke njo ma burukwa nke a na-aghotahiekari nke ukwu n'ime Adventizim Laodisia. N'ihe gbasara mkpa o di ipu n'obodo ukwu, nke n'ebe e kwuru okwu ya ugbu a, o dere na, "oge ahụ ka o ga-abu oge ihapu obodo ukwu ndi ahụ, dika nk Wadebe maka ihapu ndi nta ka e wee biri n'ulo ndi nopusu iche n'ebe zoro ezo n'etiti ugwu." O kuziri ugboro ugboro na ndi Chineke kwesikwara ibi n'ime ime obodo, ma ndumodu ya banyere isiokwu ibi n'ime ime obodo tupu 1888 na-etinye nduzi ya banyere ihapu obodo ukwu n'onodu na n'oge na-adighi anya ndi Chineke ga-acho ihapu obodo ukwu. Mgbe 1888 gasiri, n'ime nduzi o dere banyere ibi n'ime ime obodo, o dighi mgbe o si n'ndumodu ahụ puo na anyi kwesiri iburiri ndi si n'obodo ukwu puta.

Ugwu iwu Ubochi Ezumike Mba nke Blair ndi putara n'akuko ihe mere eme bu "akara" ka a hapu obodo di iche iche, ma o bu ezie na iwu Blair ndi ahụ tufuru ume di mkpa iji mezue oru ahụ, wee laa n'ime ochichiri nke akuko ihe mere eme, e nyewori "akara" ahụ ka a gba. E nyewori ya n'akara-uzo nke akuko ihe mere eme nke nnochibido mbu, nke Cestius wetara. Iwu Sonde nke na-abia ngwa ngwa ka nnochibido nke Taios na-anochi anya ya, ma o buru na ndi Adventist Laodisia o buka ka no n'obodo di iche iche mgbe nnochibido ahụ rutere, ha ga-anwu soro ndi ajo omume.

E nwere oge amuma abuo n'ubochi ikpeazu. Iwu Uka banyere Sonde nke na-abia n'oge na-adighi anya kewara ha. Oge mbu bu ikpe nyocha nke ndi di ndu n'ime Adventizim nke Laodisia, oge nke abuo bukwa ikpe mmezu megide akwuna Rom. A na-egosiputa oge abuo ahụ ugboro ugboro, n'ihina o bu n'ime oge abuo ahụ ka ilu umu agboghọ iri ahụ na-emezu ruo n'akwukwo ozi o buka, dika o mere n'akuko ihe mere eme ndi Millerite. Oge itunanya ahụ n'ime ilu ahụ bu oge itunanya nke Habakuk isi nke abuo, ya mere oge abuo ndi a anyi na-atule ka e gosikwara site na Habakuk isi nke abuo. Ilu umu agboghọ iri ahụ, na Habakuk isi nke abuo, mezuru ruo n'akwukwo ozi o buka n'akuko ihe mere eme ndi Millerite, ma mgbe ha mezuru, Ezikiel isi nke iri na abuo, amaokwu iri abuo na otu ruo iri abuo na asato, mezuwara.

Amaokwu asato ikpeazu nke Ezikiel isi nke iri na abuo na-akowaputa oge mgbe a ga-emezu "nruputa nke ohu o buka," n'oge mgbe Chineke "agaghikwa eyighari" ohu Ya. Oge abuo ahụ nke akuko ihe mere eme a na-ekwughachi ugboro ugboro, nke na-akowaputa ikpe nyocha nke ndi di ndu n'ime Adventism nke Laodisia, na ikpe mmezu nke akwuna Taija, bu oge amuma ebe ohu o buka di n'ime Akwukwo Nso na-eru mmezu ya zuru oke na nke ikpeazu. N'oge ahụ ka e guzosiri otu nari puku na iri ano na ano ahụ, ha na-anochikwa anya otu ogbo nke na-adighi anwu anwu, kama ha na-adi ndu ruo mgbe Kraist ga-aloghachi. N'ime Luk isi nke iri abuo na otu, Kraist

na-akowa “ihe iriba ama” nke na-egosi mgbe ogbo ahụ erutela.

N’ime akuko ihe mere eme abuo ahụ nke “ihe iriba ama” nke igbapu nochiri anya, dika Kraist siri kowaa ya n’ihe metutara ihe aru nke mbibi, a kporo oge abuo ama, mmalite na njedebe ha nwekwara “ihe iriba ama” n’isi mmalite oge ahụ na “ihe iriba ama di iche iche” na njedebe ya. “Ihe iriba ama” ahụ Kraist kowara dika nke na-anochi anya ogbo ikpeazu nke ga-adi ndu ruo mgbe O ga-abia n’igwe ojii bu ihe akaebe na anyi no ugu bu a n’ogbo ikpeazu nke akuko ihe mere eme uwa.

N’ime Luk isi nke iri abuo na otu, Jizos na-akowaputa akuko ihe mere eme site n’afọ ato na okara a zogidere n’okpuru ma bibie Jerusalem nkiti site n’afọ 66 ruo n’afọ 70, ruo na njedebe nke afọ ato na okara ahụ e zogidere Jerusalem ime mmuo n’okpuru, nke malitere na 538 ma kwusiri na 1798.

Ma mgbe unu ga-ahụ Jerusalem ka ndi agha gbara gburugburu, mgbe ahụ maranụ na mbibi ya adila nso. Mgbe ahụ ka ndi no na Judia gbalaga n’ugwu; ka ndi no n’etiti ya puo; ka ndi no n’ime ime obodo ghara ibanye n’ime ya. N’ihi na ndi a bu ubochi nke ibo obò, ka e wee mezuo ihe niile e dere. Ma ahuhu ga-adiri ndi di ime na ndi na-enye umu ara n’ubochi ndi ahụ! n’ihi na oke mkpagbu ga-adi n’ala ahụ, iwe ga-adikwa n’elu ndi a. Ha ga-ada site n’onu mma agha, a ga-ebukwa ha n’agha dooro n’agha gaa n’etiti mba niile: a ga-azokwa Jerusalem ukwu site n’aka ndi mba ozo, ruo mgbe oge ndi mba ozo ga-ezu. Luke 21:20–24.

“Oge” ndi mba ozo na-azoda Jerusalem di n’udi otutu, n’ihi na o na-anochi anya izoda Jerusalem nkiti nke kwusiri n’afọ 70, na izoda Jerusalem ime mmuo nke kwusiri n’afọ 1798. Ndi mba ozo na-anochi anya ma ikpere arusi ma ochichi popu, o bukwa ike abuo ahụ ka ohu ahụ di na ajuju nke Daniel isi nke asato na-ekwu maka ha, nke na-aju, “Ogologo oge ole.”

Mgbe ahụ anuru m otu onye nsọ ka o na-ekwu okwu, onye nsọ ozo wee si onye nsọ ahụ nke na-ekwu okwu, Ruo ole mgbe ka ohu a ga-adi banyere aja nsure oku ubochi nile, na njehie nke mbibi, iji nye ma ebe nsọ ma usuu ndi agha ka a zoda n’okpuru ukwu? Daniel 8:13.

“Oge ndi mba ozo” di na Luk isi nke iri abuo na otu, na-ezo aka n’afọ puku abuo nari ise na iri abuo nke ibo obo Chineke n’elu alaeze ugwu ahụ, nke malitere n’afọ 723 T.O.A. ma kwusi n’afọ 1798. Afọ 538 na-akara oge ahụ nwoke nke mmehie guzoro n’ebe nsọ ma kwuputa na ya bu Chineke, si otu a kewaa oge ahụ n’ime akuku abuo ha nhata nke otu puku afọ abuo nari isii na iri. Oge nke abuo nke otu puku afọ abuo nari isii na iri ahụ bu otu akuko ihe mere eme ahụ e ji akara na o na-agwu na Luk isi nke iri abuo na otu, amaokwu nke iri abuo na ano, mgbe “oge ndi mba ozo” mezuru. N’akuko ihe mere eme nke Jizos na-akowaputa nye ndi na-eso uzo Ya, amaokwu nke iri abuo na ano na-eweta ama ahụ e nyere ndi na-eso uzo ahụ ruo na “oge ogwugwu” n’afọ 1798. Site n’ebe ahụ, Jizos na-amalite ikowaputa “ihe iriba ama” ndi metutara mmeghari Millerite.

Ma a ga-enwe ihe iriba ama n’anyanwu, na n’onwa, na n’kpakpando; ma n’elu uwa, mgbakasi obi nke mba di iche iche, tinyere mgbagwoju anya; oké osimiri na ebili mmiri ya na-ebigbo; obi mmadu ga-ada ha mba n’ihi egwu, na n’ihi ile anya n’ihu ihe ndi ahụ na-abiakwasị uwa: n’ihi na a ga-eme ka ike nile nke eluigwe maa jijiji. Ma mgbe ahụ ka ha ga-ahụ Okpara nke mmadu ka O na-abia n’urukpu ojii, n’ike na n’ebube di ukwu. Ma mgbe ihe ndi a malitere ime, legidenụ anya elu, bulienụ isi unu; n’ihi na mgbaputa unu na-eru nso. Luk 21:25–28.

Jizos na-ekwu na “a ga-enwe ihe iriba ama,” ma O na-akowa ha di ka ihe iriba ama n’anyanwu na onwa, nakwa n’ime kpakpando, nhujuanya nke mba di iche iche, ike nke eluigwe ka a na-ama jijiji, mgbe ahukwa Okpara nke mmadu abia n’urukpu igwe ojii. Ihe ndi a niile a kporo “ihe iriba ama,” mezuru n’akuko ihe mere eme nke ndi Millerite.

“Amuma abughi naani ibu uzọ kwuputa udi na nzube obibia Kraist, kama o na-egosikwa ihe iriba ama ndi mmadu ga-eji mara mgbe o di nso. Jizos siriri: ‘A ga-enwekwa ihe iriba ama n’anyanwu, na n’onwa, na n’kpakpando di iche iche.’ Luk 21:25. ‘A ga-eme ka anyanwu gbaa ochichiri, onwa agaghi enye ihè ya, kpakpando nke eluigwe ga-ada, a ga-emekwa ka ike ndi di n’eluigwe maa jijiji. Mgbe ahụ ka ha ga-ahụ Nwa nke mmadu ka o na-abia n’urukpu ojii di iche iche, n’ike di ukwu na n’ebube.’ Mak 13:24–26. Onye mkpughe ahụ kowara otu a ihe iriba ama mbu ndi ga-ebute uzọ tupu obibia nke ugboro abuo: ‘E nwekwa nnukwu ala oma jijiji; anyanwu wee ghoro oji di ka akwa mkpe, onwa wee di ka obara.’ Mkpughe 6:12.”

“A huru ihe iriba ama ndi a tupu emepe nari afo nke iri na itoolu. N’ime mmezu amuma a, n’afọ 1755, e nwere ala oma jijiji kasi di egwu nke e dekorola...”

“Afo iri abuo na ise ka e mesiri ka akara ozọ a kporo aha n’amuma ahụ putara—ochichiri nke anyanwu na onwa. Ihe mere nke a ji buru nke na-adoro mmasi kari bu eziokwu ahụ na e gosiri oge mmezu ya kpomkwem. N’uzo Onye Nzoputa soro ndi na-eso uzọ Ya kwurita okwu n’elu Olivet, mgbe O kowachara ogologo oge ule nke uka,—afọ 1260 nke mkpagbu papal, nke O banyere na ya kwere nkwa na a ga-eme ka mkpagbu ahụ di mkpumkpu,—O kporo ufodu ihe omume ga-ebute obibia Ya n’uzo a, ma kowaa oge a ga-ahụ nke mbu n’ime ha: ‘N’ubochi ndi ahụ, mgbe mkpagbu ahụ gasiri, a ga-eme ka anyanwu gbaa ochichiri, onwa agaghi enyekwa ihè ya.’ Mak 13:24. Ubochi 1260 ahụ, ma o bu afo, kwusiri n’afọ 1798. Otu uzọ n’uzo anọ nke nari afo tupu mgbe ahụ, mkpagbu ahụ foro nke nta ka o kwusi kpamkpam. Di ka okwu Kraist si di, mgbe mkpagbu a gasiri, a ga-eme ka anyanwu gbaa ochichiri. N’ubochi nke 19 nke Mee, 1780, amuma a mezuru...”

“Kristi enyela ndi Ya iwu ka ha na-eche nche maka ihe iriba ama nke obibia Ya ma nuria onu mgbe ha ga-ahụ ihe ndi na-egosi obibia Eze ha na-abia. ‘Mgbe ihe ndi a malitere imezu,’ ka O kwuru, ‘lee elu, buliekwanu isi unu; n’ihi na mgbaputa unu adikwuola nso.’ O mere ka ndi na-eso Ya lee osisi ndi na-epu ome n’oge opupu ihe ubi, si: ‘Mgbe ha na-epu ugbo a, unu onwe unu na-ahụ ma na-amatakwa na oge okochi adikwuola nso. Otu a kwa unu, mgbe unu huru ihe ndi a ka ha na-emezu, maranu na alaeze Chineke adikwuola nso.’ Luk 21:28, 30, 31.” The Great Controversy, 304, 306–308.

Ntunyere ugboro ato nke Rom ato ahụ na-egosi na n’izopia Jerusalem n’okpuru Rom ndi na-ekpere arusi, ma emesia n’okpuru Rom ndi popu, e jiri oge nke ma ubochi puku otu nari abuo na iri isii (Rom ndi na-ekpere arusi), ma o bu afo amuma puku otu nari abuo na iri isii (Rom ndi popu), nochie izopia ebe nsọ ahụ na igwe ndi agha site n’aka Rom nke oge a. Ubochi puku otu nari abuo na iri isii ahụ nke ihe nnochianya (onwa iri anọ na abuo) nke na-akowa oge mkpagbu nke Rom nke oge a ga-emegide ndi Chineke kwesiri ntukwasị obi, ga-abu na oge nke o bua nwere otu “ihe iriba ama” puru iche nke na-akowa oge mgbapu maka ndi kwesiri ntukwasị obi nke oge ahụ. Nke o bua n’ime oge ato ahụ na-ejedebe site n’iputa ihè nke otutu “ihe iriba ama,” o bughi naani otu “ihe iriba

ama” dika o di na mmalite oge ahụ.

“N’etiti abali ka Chineke na-egosiputa ike Ya maka inaputa ndi nke Ya. Anyanwu na-aputa, na-enwu n’idi ike ya. Ihe iriba ama na oru ebube na-esochi ngwa ngwa n’usoro. Ndi ajo omume ji ujo na itunanya na-ele ihe omume ahụ anya, ebe ndi ezi omume ji onu di nsọ na-ele ihe iriba ama nke nnaputa ha. Ihe niile di n’okike yiri ka e wepuru ha n’usoro ha. Iyi mmiri na-akwusi iso. Ojii gbara ochichiri, di arọ, na-ebili ma na-akurita ibe ha. N’etiti eluigwe iwe ahụ juputara, e nwere otu oghere doro anya nke ebube a na-apughị ikowa akowa, ebe olu Chineke si aputa dika uda nke otutu mmiri, na-asi: ‘O mezuwo.’ Mkpughe 16:17.” The Great Controversy, 636.

Oge ikpe mmezu a ga-ekpe nwanji akwuna nke Rome na-amalite site n’iwelite okoloto nke na-egosi na igwe aturu ozo nke Chineke, nke ka no na Babilon, kwesiri igbapu. Oge ahụ na-ejedebe na “ihe iriba ama na ihe itunanya.” Oge ahụ na-amalite na “olu nke abuo” nke Mkpughe isi nke iri na asato, o na-ejedebekwa na olu Chineke. N’ezie, olu mbu na olu nke abuo nke Mkpughe isi nke iri na asato bu olu Kraist. Olu mbu na-egosi mmalite nke ikpe nyocha a na-ekpe choochi Adventist Laodisia nke di ndu, olu nke abuo na-egosikwa njedebe nke oge ahụ, ma o na-akowakwa mmalite nke ikpe mmezu a ga-ekpe nwanji akwuna nke Rome.

Akuko ihe mere eme ahụ dum na-achikwa site n’izu ahụ Kraist kwadoro ogbugba ndu ahụ, a na-akowakwa iwu Uka nke Sonde na-abia n’oge na-adighi anya dika akara uzọ etiti, dika e gosiri ya site n’obe. Akuko ihe mere eme abuo ahụ nwere akara nke Alfa na Omega, n’ihi na mmalite na njedebe n’akuko nke o bua na-anochi anya site n’olu Chineke. Ha na-anochikwakwa eziokwu ahụ, n’ihi na akara uzọ etiti ahụ bu nnupuisi nke iwu Sonde, e wee kee okwu Hibru ahụ bu “eziokwu” site n’akwukwo ozi mbu, nke iri na ato, na nke ikpezu nke mkpuredemede Hibru. Olu mbu nke Mkpughe isi nke iri na asato bu olu Kraist, olu ikpezu bu olu Chineke, olu dikwa n’etiti, nke bukwa olu Chineke, bukwa ebe a na-anochi anya nnupuisi nke akwukwo ozi nke iri na ato site n’anu ohia nke uwa “na-ekwu” okwu dika dragon, dika e gosiri ya n’ime Mkpughe isi nke IRI NA ATQ.

Okoloto di n’iwu Sonde na-abia n’oge na-adighi anya na-anochi anya “ihe iriba ama” nke igbapu maka ndi Chineke kwesiri ntukwasị obi; ma o na-egosikwa na mmalite nke oge amuma ahụ nke na-ejedebe mgbe a ga-ebuli okoloto ahụ elu ga-enwekwa “ihe iriba ama.” “The iriba ama” ahụ bu ihe Jizos kowara dika ihe akaebe na ogbo ikpezu nke mbara ala uwa eruola. N’isi nke iri abuo na otu nke Luk, ndi na-eso uzọ ahụ juru ihe Kraist putara mgbe O kowara na a ga-ebibi ulo nsọ ahụ.

Ha juo ya ajuju, si, Nna-ukwu, ma olee mgbe ihe ndi a ga-adi? ginikwa ga-abu ihe iriba ama mgbe ihe ndi a ga-emezu? Luk 21:7.

Mgbe ahụ, Jizos malitere ikowaputa akuko ihe mere eme nke na-eduga n’afọ iri asaa, mgbe a ga-ebibi ulo nsọ na obodo ahụ, ma gara n’ihu ruo n’amaokwu nke iri abuo na ano, ebe O kowara oge a ga-emeju “oge” nke ndi mba ozo.

Ha ga-adakwa n’onu mma agha, a ga-ebukwa ha n’agha gaa n’etiti mba nile: a ga-azochakwa Jerusalem n’okpuru ukwu ndi mba ozo, ruo mgbe oge ndi mba ozo ga-ezu oke. Luk 21:24.

Echiche nke na-ekwu na amaokwu a na-ezo aka na Jerusalem nkịti dabere n'ochicho amamihe-nzuzu nkà mmụta okpukpe nke Katolik a na-akpọ futurism, nke na-etinye ihe atụ dị ka ihe nkịti n'eziokwu ma debe mmezu nke amụma naanị n'ogwugwu ụwa. Mmegide a na-emegide itinye amaokwu a n'orụ n'ezị ụzọ aburūla nnukwu oḡu Setan n'oge nile a na-agụ Agba Oḡurū. Jerusalem nkịti kwusiri ibu ihe nnochianya nke Jerusalem amuma n'oge Kraist, mgbe amuma nkịti gbanwere itinye ya n'orụ n'uzo ime mmuo. Mkpughe a bu nnukwu ozizi nke onyeozu Pol guzobere. Izoda Jerusalem n'okpuru ukwu na-akowaputa afọ otu puku nari abuo na iri isii nke ochichiri papal site n'afọ 538 ruo 1798.

Ma ogige nke di n'ezị ulo nsọ ahapula, atukwala ya; n'ihina e nyere ya ndi mba ozo: ha ga-azokwa obodo nsọ ahụ n'okpuru ukwu ruo onwa iri anọ na abuo. Mkpughe 11:2.

Jerusalem nke amuma kwusiri ibu akara nke obodo a hoputara n'obe.

“Otutu ndi mmadu na-eche na o ga-abu ihe oma izopu ukwu n'ala Jerusalem ochie, nakwa na okwukwe ha ga-esi nnoo ike site n'iga ileta ebe ndi metutara ndu na onwu Onye Nzoputa ahụ! Ma Jerusalem ochie agaghị abu ebe di nsọ ruo mgbe a ga-eji oku nchacha sitere n'elugwe sachapu ya.” Review and Herald, June 9, 1896.

Mgbe Jisos duru ndi na-eso uzọ ya ruo n'oge ogwugwu ahụ na 1798 n'amaokwu nke iri abuo na anọ, O wee mesia webata oge ndi Millerite mgbe nkwuputa nke mmuo ozi mbu batara n'akuko ihe mere eme.

A ga-enwekwa ihe iriba ama n'anyanwu, na n'onwa, na n'kpakpando; n'elu ụwa, mba di iche iche ga-anọ n'ahuhu, n'onodu mgbagwoju anya; oke osimiri na ebili mmiri ya ga na-ada uda ike; obi mmadu ga na-ada ha mba n'ihina ujo, na n'ihina ile anya n'ihu ihe ndi ahụ na-abia n'elu ụwa: n'ihina a ga-eme ka ike nke elugwe maa jijiji. Ma mgbe ahụ ka ha ga-ahụ Nwa nke mmadu ka O na-abia n'igwe ojii, na ike na ebube di ukwu. Ma mgbe ihe ndi a malitere imezu, lezienụ anya elu, buliekwanu isi unu; n'ihina na mgbaputa unu na-abiaru nso. Luk 21:25–28.

Ihe iriba ama ndi meputara mmalite akuko ihe mere eme nke ndi Millerite mezuru dika o si kwekoo n'ike na-adighi ada ada nke Okwu Chineke.

“E mezuworu ihe iriba ama ndi di n'anyanwu, n'onwa, na n'kpakpando.” Review and Herald, November 22, 1906.

Anyi ga-aga n'ihu na Luk isi nke iri abuo na otu n'isiokwu na-esote.

“Na Disemba 16, 1848, Onyenweanyi nyere m oḡu gbasara ima jijiji nke ike nile nke elugwe. Ahuru m na mgbe Onyenweanyi kwuru 'elugwe,' n'inyefe ihe iriba ama ndi e dekooro site n'aka Matiu, Mak, na Luk, O putara elugwe, ma mgbe O kwuru 'uwa' O putara uwa. Ike nile nke elugwe bu anyanwu, onwa, na kpakpando. Ha na-achi n'elugwe. Ike nile nke uwa bu ndi ahụ na-achi n'uwa. A ga-eme ka ike nile nke elugwe maa jijiji site n'olu Chineke. Mgbe ahụ, a ga-eme ka anyanwu, onwa, na kpakpando si n'onodu ha puo. Ha agaghị agabiga, kama a ga-eme ka ha maa jijiji site n'olu Chineke.”

“Ígwé ojii, dī aro, biliri wee zute ibe ha oḡu. Ikuku kewara ma laghachi azu; mgbe ahụ anyị wee nwee ike ile elu site n’oghere ahụ mepere emepe n’Orion, ebe olu Chineke si bịa. Obodo Nso ahụ ga-esi n’oghere ahụ mepere emepe rịdata. Ahurū m na a na-ama jijiji ike nile nke ụwa ugbu a, nakwa na ihe omume na-abịa n’usoro. Agha, na asiri agha, mma-agha, ụnwu, na ọria na-efe efe bụ ihe mbụ ga-ama jijiji ike nile nke ụwa, mgbe ahụkwa olu Chineke ga-ama jijiji anyanwu, ọnwa, na kpakpando, nakwa ụwa a. Ahurū m na ima jijiji nke ike nile dī na Europe abughị, dī ka ụfọdụ na-akuzi, ima jijiji nke ike nile nke eluigwe, kama ọ bụ ima jijiji nke mba ndi juputara n’iwe.” Early Writings, 41.